

Dömötör Gábor alelnök beszéde:

SZÖVETSÉGÜNK JÖVŐJE

Idén a KMCSSZ betöltötte fennállásának 74. évét. Még szervezetek között is tekintélyes kor. Különösen a II. VH után alakult, MO-on kívül működő szervezetek között, amelyek közül több már utánpótlás hiányában kiöregedett és megszűnt. Mi sikeresen megmaradtunk, sőt Imre beszámolójának alapján állíthatjuk, hogy nem hanyatló, hanem fellendülő korszakunkat éljük.

Mert szervezetünkben továbbra is sok életerő van. Ezt bizonyítja több újtó, sikeres kedveményezés is, ami a közelmúltban megszületett. Ide sorolnám új próbarendszerünket és cserkészkönyvünket, amelynek kidolgozását elsősorban európai kerületünknek, azon belül Jablonkay Péternek köszönhetjük. Úgyszintén üdvözlöm az európai kerület kezdeményezését, hogy szövetségünk alapszabályát és több alapvető szabályzatunkat teljes átnézésnek vessük alá, amelynek beindítása érdekében Csernai Robi és munkacsoportja máris hatalmas előkészítő munkát végzett. Figyelemre méltó, hogy szövetségünk életének 74. évében számos új csapatunk alakul és létszámunk nem hanyatlik, hanem növekszik. Elismerés jár ezért elsősorban Marshall Tamás csapatfejlesztésért felelős vezetőisztünknek és munkatársainak.

Ahhoz, hogy ez továbbra is így maradjon, hogy a jövőben is erős, sikeres külföldi magyar cserkészetet tudjunk biztosítani – most már az ötödik és hatodik generációnak – tudatában kell lennünk annak, hogy minek köszönhetjük eddigi sikeres történelmünket, miket hozhat a jövő és mit kell biztosítanunk fennmaradásunkhoz. Vessünk tehát egy pillantást erős oldalainkra, amelyeket meg kell őriznünk, amelyekre alapoznunk kell további munkánkat, valamint azokra az akadályokra és gyengéinkre amelyeket le kell küzdenünk.

Egy sikeres szervezetnek szüksége van szilárd, alapvető, maradandó célokra, amelyekben a szervezet tagjai hisznek és amik eléréséért hajlandók együtt dolgozni. Ezek a célok nem változnak, hanem megszabják a szervezet hosszútávú jellegét és működését. Két alapvető célunk – jellemes, erkölcsös, az életre jól felkészült fiatalok nevelése, valamint megöröklött magyarságuk ápolása, megőrzése – nemes és tagjaink számára meggyőző, lelkesítő célok. Ezek a célok szabták meg az elmúlt 74 év alatt cserkészszövetségünk irányát, munkájának tartalmát.

De csak akkor fogja egy szervezet kitűzött céljait elérni, ha tagjait egy közös értékrendszer fogja össze, amely megalapozza együttműködésüket. A mi közös értékrendszerünk a tíz cserkésztörvény. Nem csak a külvilág iránti, hanem egymás iránti viszonyunkat és viselkedésünket is ez kell, hogy irányítsa. Legtöbb törvényünk a cserkész jellemét szabja meg, de van egy amelyik egész szövetségünk feladatait is meghatározza. Ez pedig a második: A cserkész híven teljesíti kötelességeit, amelyekkel Istennek, hazájának, embertársainak és a magyarságnak tartozik. Értékeljük ki eredményeinket ennek a négy feladatnak alapján.

Vegyük a haza iránti kötelességet: Cserkészeink legtöbbje külföldön született és nevelkedik, négy földrész valamelyik országának állampolgára. Aziránt az ország iránt van kötelessége. Ezt tiszteletben kell tartanunk és serkenténünk kell, hogy annak az országnak, amely hazája, jó polgára legyen. Segíteni ebben úgy tudunk, hogy jó cserkészzé, jó emberré neveljük.

Rokon gondolat ezzel ugyanennek a törvénynek második irányítása: embertársaink iránti kötelességünk. Baden Powell óta a cserkészlet szolgálo szervezet. A cserkészlet őskorában talán ez volt a mozgalom legismertebb jellege. Gondoljunk arra az angol cserkésze, aki Londonban megsegített egy ismeretlen amerikai férfit, aki, amikor megkérdezte, hogy ezt miért tette, azt felelte: *mert cserkész vagyok*. A hagyomány szerint ez olyan hatással volt a férfire, hogy hazautazása után megalakította az amerikai cserkészletet. Cserkészeinket nekünk is ebben az irányban, az önkéntesen segítő, szolgálo irányban kell nevelnünk. Jobban mondva: kellene. Mert ez egy olyan terület amelyet jobban is csinálhatnánk. Mert a sok egyéb cél és program között kevés idő és erő jut arra, hogy cserkészeinkbe beoltsuk a segítőkézség erényét. A mai nyugati társadalmat főleg az egyéni siker keresése jellemzi, ez fúti a szabad versenyt és a sikeres piacgazdaságot is. Érthető tehát, hogy fiataljainkat is ez az irány motiválja. De ideje volna, hogy visszahozzuk cserkészletünkbe a tudatos segítést, súlyt adjunk harmadik cserkészletörvényünknek.

Ugyanakkor, amikor felismerjük, hogy legtöbb külföldön született és nevelkedett cserkésznk számára a haza az, ahol él, ahol született, Külföldi Magyar Cserkészletünknek kimagasló célja magyar származású fiataljaink magyarságtudatának és magyarságismeretének megőrzése, fejlesztése. Ezért egészítettük ki második cserkészletörvényünket külföldön a „magyarságának” szóval. Mert az eredeti, Magyarországon máig is érvényes szöveg a cserkész kötelességeinek csak három területét nevezi meg: az Isten, a haza és embertársai iránti kötelességeit. Hiszen ott a haza maga Magyarország.

Tulajdonképpen a magyarság iránti kötelesség alkotja a KMCSSZ létjogosultságát. Hiszen ha eltekintünk a magyarságtól, akkor a gyerek a cserkészlet többi, ifjúságnevelő oldalát az ország helyi, nem magyar cserkészszövetségében is megkaphatná. A magyarságnevelés az a többlet, amit nemzetünk történelme tett szükségessé és amit 74 éve felvállaltunk. Felvállaltunk és azóta is kitartóan folytatunk, sok munkával és a szükség szerint fejlődő programokkal. Például az elvárható követelmények változása szerint folyamatosan átdolgozott magyarságismereti tananyag kiadásával; vagy a magyar olvasás fejlesztésére az Olvasási Különpróba kidolgozásával, bevezetésével; a hétvégi magyar iskolákkal való együttműködéssel és a kéthetes központi nyári magyar iskolánkkal. A budapesti Balassi Intézettel kidolgoztunk egy 10 hónapos magyar nyelvi és magyarságismereti tanfolyamot, amelyre már több száz magyar származású 18 év feletti fiatalot küldtünk. Ilyen lépésekkel, kezdeményezésekkel igyekszünk a most már negyedik, sőt ötödik cserkésznemzedékünknek magyarságismeretét elfogadható szinten tartani. A közelmúlt néhány évében sok új magyarnak érkezése erősen pozitív hatással volt cserkészeink hanyatló nyelvismeretének javítására. De remélhetőleg nem kell az ország és a Kárpát-medence elhagyását előidéző további okokkal számolnunk, tehát cserkészeink nyelvi és

magyarságismerete hosszútávon egyik legfontosabb stratégiai kihívásunk lesz, amelynek új ötletekkel, kezdeményezésekkel és – nem utolsósorban – erőteljes vezetéssel kell eleget tennünk.

Cserkész törvényünk a haza, a magyarság és az embertársainkon kívül az Isten iránti kötelességünket hangsúlyozza. A cserkészlet értékrendszerének az alapító Baden Powell óta szerves része az istenhit. Ezt vallja a magyar cserkészlet Teleki Pál és Sík Sándor kora óta. Az általunk megörökített Teleki hagyaték kidolgozói a bibliára és a magyar kultúrára alapozták irányadó elgondolásait. A Külföldi Magyar Cserkészszövetség a Teleki hagyatékra épült és az istenhit alapvető része értékrendszerünknek és nevelési programunknak. Nem vagyunk se egyházi, se hitoktató szervezet, de az istenhit része értékrendszerünknek. Nem egyik vagy másik vallás, hanem a hit egy magasabb, isteni erőben. Az istenhit része tíz cserkész törvényünknek, cserkész-, őrvezetői-, segédtsízi- és tsízi fogadalmunknak, valamint alapszabályunknak.

Akik gyerekkoruktól fogva vallásos nevelésben részesültek, azoknak általában természetes a Istenben való hit. Aki nem így nevelkedett, azoknak sokszor kevésbé magától értetődő, bár az emberiség általában keresi az Istent, vágyik az isteni hatalom iránt, amit a nagy erős történelmi vallások kifejlődése, valamint mai korunk erős, nem hagyományos vallási mozgalmi bizonyítanak. A cserkészlet önkéntes szervezet: az vesz részt benne, aki osztja értékrendszerét. Mindenkit, aki tudomásul veszi és elfogadja, hogy az istenhit szerves része cserkészletünknek és ennek megfelelően cselekszik, szeretettel befogadunk.

Aki pedig vezetői beosztást vállal, vezetői fogadalmat tesz, az arra kötelezi magát, hogy a cserkészlet értékrendje szerint fogja a rábízott cserkészeket nevelni: tanításával és személyes példájával. A vezetők, különösen a magasabb beosztású vezetők, nagy, sokszor életre szóló hatással vannak cserkészreikre, személyes példájuk erősen befolyásolja fejlődésüket, jellemük alakulását. Ezért különös felelőssége van egy vezetőnek cserkészreik értékrendszerünk szerinti nevelésében.

Egy szervezet akkor marad hosszú távon életképes és sikeres, ha szilárd céljai és elvei vannak, amelyek mellett kitart. Ez adja neki az erős fundamentumot amelyre szervezetét és jövőjét építheti. Módszereiben változtathat, sőt, fontos, hogy állandóan tudatában legyen a körülötte lévő külvilág változásainak és cselekedeteit azok figyelembevételével irányítsa. De ha alapvető céljaiból és elveiből enged, elveszti vezérlő identitását és a változó divatok martaléka lesz. 74 éven keresztül az adta nekünk a fenntartó erőt, hogy szilárd alapvető értékeink és céljaink vezettek, amelyek mellett kitartottunk. Ugyanakkor viszont gondosan kiértékeljük a körülöttünk fejlődő, alakuló világot és megtettük a szükséges lépéseket.

Így például felismertük, hogy a társadalom egyre inkább felelősségre von tanárokat és fiatalokkal foglalkozó személyeket. Hogy kellőképpen felkészítsük erre vezetőinket, kidolgoztuk a "vezetői felelősség" néven ismert dokumentumot, amely 3 szinten – őrvezetői, segédtsízi és cserkésztsízi szinten – ad tanácsot, hogy mit tegyen és mit kerüljön a vezető munkája során.

A nyugati társadalomban egyes területeken lazuló viselkedés arra készítetett minket, hogy megfogalmazzuk a cserkészies viselkedés elvárásait olyan kérdésekben, mint az alkohol, a dohányzás, a kábítószeres és a fiúk-lányok viszonya. Ezeket az elvárásokat csak cserkészfoglalkozások alatt tekinthetjük kötelezőknek, de reméljük, hogy a cserkészletben megszokott viselkedés pozitív hatással lesz a cserkész mindennapi viselkedésére is.

Ifjúságnevelő szervezet vagyunk, fiatalokért, gyermekekért vagyunk felelősek. Egy olyan korban, amikor gondok vannak gyermekek kezelése terén. Vezetőinket ezen a téren is kiképezni, gondosan irányítani kell, és ennek elősegítésére dolgoztuk ki Gyermekevédelmi szabályzatunkat.

De környezetünknek nem csak azokat a változásait kell felismernünk, amelyek védekező lépéseket tesznek szükségessé. Azokat is fel kell ismerni és jól kihasználni, amelyek új lehetőségeket nyújtanak cserkészletünknek. Ilyen kedvező fordulat volt amikor a Magyar kormány felismerte a cserkészmozgalom fontosságát és felkért, hogy a magyarországi és Kárpát-medencei testvérszövetségekkel együtt kidolgozzunk egy összmagyar cserkészstratégiát. Erre jól fel voltunk készülve, mert már több éve működött a Magyar Cserkészszövetségek Fóruma, ami összefogta a KMCSSZ-t és a 6 másik magyar testvérszövetséget. A közösen kidolgozott stratégia és az azt elfogadó kormány támogatása hozzájárult cserkészletünk fejlődéséhez, megerősödéséhez. Mindebben kimagasló szerepe volt Szövetségünknek, Imre, Puma és Szórád Gábor személyében. Ugyanakkor kihangsúlyoztuk – szóban és írásban – a cserkészlet politikamentességét, amit a magyar kormány tiszteletben is tart.

Ez a politikamentesség igen fontos feltétele a mi, Külföldi Cserkészszövetségünk zökkenőmentes fennmaradásának is. Bizony az évek során több külföldi magyar szervezet szűnt meg, mert beengedték a politikát és az általa támadt belső viszályokat. Ezt a csapdát továbbra is el kell kerülnünk!

Az eddig elmondottak rávilágítanak egyes tényezőkre, amelyek meg fogják határozni ennek a 74 éves szövetségnek további fennmaradását és jövőjét. De van egy tényező, amit nem szoktunk számokkal mérni, pedig talán az egyik legfontosabb ereje szövetségünknek: a cserkésztestvériség. Óriási erő ez. Legtöbben gyerekkorunk óta belenőtünk a cserkészletbe, közös élményeink, közös céljaink, közös értékrendszerünk olyan összetartó erő, amely ritkán található meg más szervezetekben. A cserkésztestvériség elősegíti egymás megértését, egymás türelmes meghallgatását, egymás segítségét közös célunk felé. Ápoljuk, őrizzük ezt a testvériséget. Ha néha nehéz helyzetben döntenünk kell, vizsgáljuk meg, hogy cserkésztestvéri lelkületben cselekedtünk-e?

Szövetségünk eddigi életútját sok változás, sok kihívás, de sok siker és tapasztalat is jellemezte. Tapasztalt, kipróbált vezetőink önkéntesen, áldozatkészen végzik munkájukat, miközben rendszeresen képezünk új, lelkes vezetőket. Erős szervezetünk szilárd alapokon: a cserkészlet értékrendszerében gyökerezik. Bízom benne, hogy még sok évig sikeresen tudjuk végezni emberrénevelő és magyarságőrző munkánkat!